

SLOVENSKO DRUŠTVO TRANSPLANT

S transplanciacijo je večini bolnikov bistveno izboljšana kakovost življenja (pri odpovedi ledvic, transplanciacija namesto dialize), pri vseh ostalih organih (srce, jetra, kostni mozeg, pljuča) pa je bolnikom s presaditvijo rešeno tudi življenje. Ljudje, ki živijo s transplanciranimi organi, so združeni v **Slovensko društvo TRANSPLANT**, ki jim s programi pomaga k bolj kakovostnemu življenju. Slovensko društvo Transplant je bilo ustanovljeno 25. maja 2000 s 25 ustanovnimi člani. **V letu 2008 je članov že 430.**

Poglavitni namen ustanovitve društva je bil poenotenje dela in življenja vseh slovenskih bolnikov, ki živijo s transplanciranimi organi (srce, ledvica, jetra, kostni mozeg, pljuča). Leta 2000 se je namreč v Sloveniji začelo obdobje povečanega števila transplancij teh organov, transplanciacija je najučinkovitejša metoda, za državo pa tudi najcenejša. Slovenska medicinska stroka je danes pri transplanciaciji organov povsem primerljiva z državami, kjer omenjeno metodo opravljajo že dalj časa.

Za kakovostno življenje s presajenim organom je zelo pomembna resocializacija bolnikov, saj so po dolgotrajno bolezni in presaditvi večinoma izločeni iz družbe zaradi kratke delovne dobe oz. oviranega šolanja in s tem povezanega statusa.

Veliko bolnikov s presajenim organom je pred transplanciacijo bistveno mentalno in telesno izčrpanih. So v stanju ohranjanja osnovnih življenjskih funkcij, pretežno brez telesnih in miselnih aktivnosti, ker jih večina ne zmore. Po transplanciaciji in vključitvi v SDT jim društvo skuša s posebnimi programi povrniti zaupanje in samozavest ter jih postopoma navajati na vsakdanje življenje. Vse to je povezano s specifičnim načinom življenja, ki ga morajo bolniki osvojiti. To je razmeroma dolgotrajen proces.

V Slovenskem društvu TRANSPLANT se pri svojem delu soočajo s številnimi odprtimi vprašanji kot npr. pomanjkanje notranjih organov za presajanje, obvladovanje stranskih učinkov zdravil po transplanciaciji, nezadostno zanimanje države za ljudi po transplanciaciji, organiziranjem primerne telesne aktivnosti za bolnike s presajenimi organi ter vprašanja možnosti presajanja ledvice od živih darovalcev.

Po **evropskem dnevu darovanja in transplanciacije**, ki je bil **18. 10. 2008 v Ljubljani**, z obširnimi strokovnimi in promocijskimi programi, se je pozitivna naravnost državljanov za darovanje organov bistveno povečala, hkrati pa je bilo v tem letu

uspešno izvedeno **veliko večje število transplantacij kot pretekla leta**. Vendar še vedno veliko ljudi ne ve kako postati darovalec, ker je način opredelitve preveč zapleten.

Pogosta so vprašanja, na katere poskušajo odgovarjati v društvu, zakaj se ni mogoče za darovalca po smrti opredeliti pri osebnem zdravniku ali enostavno svojo odločitev sporočiti po e-pošti, na kar bi darovalec prejel pisni obrazec-izjavo po pošti, jo osebno podpisal in poslal na ustreznih naslov.

SDT je organizirano kot vse slovensko društvo, število članov se iz leta v leto povečuje. SDT ima statut, za posamezna področja dela pa posebne pravilnike, v skladu s katerimi deluje. Ima dve stalni komisiji (za socialne zadeve in za šport), celotno poslovanje SDT vodijo prostovoljci (cca. 20 stalno in aktivno, ob akcijah pa več).

SDT izdaja 4-krat letno glasilo v 1.000 izvodih, ki ga poleg članov-bolnikov prejema tudi zdravniki, medicinsko osebje, podjetja, razna ministrstva, državne ustanove in čakajoči na transplantacijo organa.

Slovensko društvo Transplant dobro sodeluje z Javnim zavodom Slovenija-transplant, ki skrbi za celovito organizacijo darovanja oz. pridobivanja organov za presajanje in drugimi sorodnimi organizacijami.

Glavne programske vsebine SDT so:

1. Programi zdravstvene rehabilitacije po transplantaciji
2. Socialni programi
3. Nacionalni programi telesnih aktivnosti
4. Programi mednarodnih športnih tekmovanj
5. Izobraževalni in informativni programi (predavanja, delavnice, izdajanje glasila)
6. Programi socialne rehabilitacije
7. Programi ohranjanja zdravja
8. Promocija transplantacije

V okviru društva delujejo sekcije: srce-pljuča, jetra, jetra-otroci.

SDT je član in predstavnik RS v WTGF, Mednarodni federaciji za športne igre bolnikov s transplantiranimi organi.

SDT pridobiva finančna sredstva:

- a) iz razpisa FIHO fundacije
- b) iz razpisov občin
- c) donacije podjetij-proizvajalcev zdravil
- d) donacije drugih podjetij in organizacij

SDT je organizirano v skladu z zakonom o društvih, Ministrstvo za zdravje RS pa mu je na osnovi programskih vsebin in delovanja podelilo status humanitarne organizacije in status organizacije, ki deluje v javnem interesu.

Poleg skupščine ima društvo tudi izvršni odbor, ki opravlja tekoče in operativne zadeve, dve stalni komisiji (gibanje in sociala) ter sekcije. Poleg tega ima nadzorni odbor, na osnovi zakona o humanitarnih organizacijah pa posebno strokovno telo notranjih in zunanjih strokovnjakov, ki spremlja programe in usmeritve SDT.